

OBRAZLOŽENJE

Integrirana teritorijalna ulaganja (u daljnjem tekstu: ITU) predstavljaju mehanizam koji se po prvi puta koristi u Europskoj uniji u razdoblju 2014.-2020. godine, a koji omogućuje integriranje sredstava iz različitih europskih fondova te ulaganje tih sredstava u aktivnosti kojima će se ojačati uloga gradova kao pokretača gospodarskog razvoja.

Temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske donijelo je 8. ožujka 2016. Odluku o ustrojavanju Urbane aglomeracije Zagreb, KLASA: 011-01/15-02/4, URBROJ: 538-06-1-2/016-16-12, sa sjedištem u Zagrebu.

Za financijsko razdoblje Europske unije 2021. - 2027. u Republici Hrvatskoj utvrđeni su sljedeći operativni programi vezani za kohezijsku politiku:

1. Program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.
2. Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027.
3. Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. (ITP).

ITP je novi program koji se uspostavlja temeljem naučenih iskustava vezanih uz teritorijalni razvoj, uključujući i onih koja proizlaze iz provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u financijskom razdoblju 2014. – 2020. te za cilj ima uravnoteženi regionalni razvoj i jačanje regionalne konkurentnosti. ITP uključuje korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Fonda za pravednu tranziciju (FPT) u iznosu od 1,52 milijardi eura EU doprinosa.

Specifični razvojni izazovi kao i prihvatljiva područja ulaganja za gradove u okviru ITP-a adresirani su kroz tri specifična cilja u okviru tri prioriteta:

- PRIORITET 1. INDUSTRIJSKA TRANZICIJA HRVATSKIH REGIJA :

- Specifični cilj RSO 1.3. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti MSP-ova i otvaranje radnih mjesta u njima, među ostalim i kroz produktivna ulaganja,

- PRIORITET 2. JAČANJE ZELENOG, ČISTOG, PAMETNOG I ODRŽIVOG GRADSKOG PROMETA U OKVIRU INTEGRIRANOG TERITORIJALNOG ULAGANJA U GRADOVIMA :

- Specifični cilj RSO 2.8. Promicanje održive multimodalne gradske mobilnosti kao dijela prelaska na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika,

- PRIORITET 3. RAZVOJ URBANIH PODRUČJA KAO POKRETAČA REGIONALNOG RASTA I RAZVOJA NJIHOVIH FUNKCIONALNIH PODRUČJA TE RAZVOJ ODRŽIVIH I ZELENIH OTOKA :

- Specifični cilj RSO 5.1. Poticanje integriranog i uključivog društvenog i gospodarskog razvoja, razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u urbanim područjima.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: MRRFEU) objavilo je 15. prosinca 2022. Poziv za urbana područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizma) u financijskom razdoblju 2021. – 2027., na koji je Grad Zagreb ispred Urbane aglomeracije Zagreb podnio prijavu 28. veljače 2023. godine.

Nakon po Pozivu provedenog postupka odabira, MRRFEU je dana 16. svibnja 2023. donijelo Odluku kojom se utvrđuje urbano područje Zagreb kao područje u kojem će se provoditi ITU mehanizam u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2021. – 2027. (KLASA: 911-01/22-08/3, URBROJ: 538-06-3-1-1/192-23-98).

Grad Zagreb je jedan od 22 grada u Republici Hrvatskoj koji je odabran za provedbu ITU mehanizma u ukupnoj vrijednosti od 652.275.213 eura bespovratnih sredstava za razdoblje 2021. – 2027., pri čemu je Gradu Zagrebu namijenjena indikativna alokacija od 80,5 milijuna eura. Pri tome je okvirno 70% navedene alokacije namijenjeno gradu središtu, a oko 30% alokacije za ITU intervencije koje se provode izvan grada središta urbanog područja.

Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 18. kolovoza 2022. godine, donijela Uredbu o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole za provedbu programa iz područja teritorijalnih ulaganja i pravedne tranzicije za financijsko

razdoblje 2021. – 2027. (Narodne novine 96/22) sukladno kojoj je grad središte urbanoga područja u kojemu se provodi ITU mehanizam Posredničko tijelo za odabir operacija (u daljnjem tekstu: PTOO).

Funkcije PTOO unutar Grada Zagreba obavlja Odsjek za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u Odjelu za poslove tijela u sustavima upravljanja i kontrole sredstvima Europske unije u Sektoru za programe i projekte Europske unije Stručne službe Gradske uprave, ustrojen Pravilnikom o unutarnjem redu Stručne službe Gradske uprave od 24. studenoga 2022. godine, KLASA: 024-07/22-02/28, URBROJ: 251-01-02-22-1, i Pravilnikom o izmjeni Pravilnika o unutarnjem redu Stručne službe Gradske uprave od 24. srpnja 2023. godine, KLASA: 024-07/23-02/51, URBROJ: 251-01-12-23-2.

Sporazumom o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. utvrđene su obveze i odgovornosti PTOO-a u obavljanju delegiranih aktivnosti.

Sukladno Metodologiji prioritizacije projekata za ITU mehanizam 2021.-2027., verzija 1.1, koju je propisalo MRRFEU, provedena je prioritizacija strateških projekata. PTOO je proveo provjeru prihvatljivosti i bodovanje strateških projekata navedenih u Poglavlju 10. Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. godine te je temeljem rezultata pripremio prijedlog Liste strateških projekata za Sporazum o provedbi i Obrazloženje integriranog pristupa rješavanju (razvojnih) potreba urbanoga područja, koji su upućeni Koordinacijskom vijeću Urbane aglomeracije Zagreb na donošenje Odluke o strateškim projektima koji se predlažu za financiranje putem izravne dodjele u okviru ITU mehanizma kroz Sporazum o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027.

Odlukom Koordinacijskog vijeća Urbane aglomeracije Zagreb (KLASA: 973-01/23-002/7, URBROJ: 251-02-01-2-23-6) od 27. listopada 2023. predložen je popis projekata za financiranje putem izravne dodjele i putem ograničenih/otvorenih postupaka dodjele bespovratnih sredstava u okviru ITU mehanizma koji su uvršteni u Prilog 1. (Popis poziva za dostavu projektnih prijedloga) i Prilog 2. (Vremenski plan provedbe) Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. te su isti upućeni na prethodnu suglasnost i odobrenje MRRFEU. Dana 6. studenoga 2023. godine zaprimljena je suglasnost MRRFEU kao Upravljačkog tijela na nacrt Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. sa pripadajućim prilogima.

Po usvajanju i potpisivanju Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. koje je planirano za kraj studenoga 2023. godine, očekuje se pokretanje postupka raspisivanja Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava za projekte u sklopu ITU mehanizma od strane MRRFEU.

Kako bi se što prije pokrenuo postupak raspisivanja Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava za projekte u sklopu ITU mehanizma od strane MRRFEU predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje Zaključka o prihvaćanju Sporazuma o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027., **po hitnom postupku**, sukladno člancima 104. i 105. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23).